

Forrai Jánosné

A munkaterületrendje, tisztántartása, környezetvédelmi előírások

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI
ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

A követelménymodul megnevezése:
Építőipari közös feladatok I.

A követelménymodul száma: 0459-06 A tartalomazonosító száma és célcsoportja: SzT-013-30

A MUNKATERÜLET RENDJE, TISZTÁNTARTÁSA

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Lakóhelye közelében egy új építkezés kezdődött. Mivel nincs körülkerítve az építési terület, lehetősége van nyomon követni az építkezés menetét és módját. Sokat bosszankodik a gépek zaja, a levegőben szálló por, a munkaterület a környezet szennyezése miatt. A közterületre borított építési anyag sokszor akadályozza a közlekedését. Felmerült Önben, hogy egy építkezést csak így lehet lebonyolítani? A másik utcában is van építkezés, de ott kevésbé lehet tapasztalni hasonló kellemetlenségeket.

Ön szerint kinek a feladata az építési munkaterület rendbetartása, a környezetvédelmi előírások betartása?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

ÉPÍTÉSI TEVÉKENYSÉG:

Az építési tevékenység a természetes környezet állapotának megbontásával jár. Az építkezés időszakos tevékenység, amely a környezeti elemeket egy időre erősen próbára teszi, veszélyezteti. Pl. a földmunka, megváltoztathatja a felszín alatti vizek mozgását, az aljnövények kiirtását, az élőállatok lakhelyének megszűnését. A munkagépek működése zaj és légszennyezéssel jár. Az építkezést úgy kell lebonyolítani, hogy a környezetében élők számára elviselhető legyen, és a környezetben minimális károsodás következzen be. Az építkezés befejeztével a károsodások megszüntethetők legyenek.

A természeti táj mindenképpen megváltozik. A beavatkozás során gondosan ügyelni kell a környezetvédelemre, a beavatkozás nem lehet drasztikus. Gondoskodni kell a tájvédelemről, a táji értékek megőrzéséről illetve helyreállításáról.

Az épített környezet alakításáról és védelméről az 1997. évi LXXVIII. Törvény rendelkezik.

(A III. Fejezet AZ ÉPÍTÉSI FOLYAMAT SZABÁLYOZÁSA)

A IV. Fejezet: AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FENNTARTÁSA HASZNÁLATA ÉS ÉRTÉKEINEK VÉDELME)

ÉPÍTÉSI MUNKATERÜLET:

Az építőipar kivitelezési tevékenység végzésének helye, ennek minősül a munkaszervezéssel összefüggő felvonulási, előkészítési valamint a tevékenység végzéséhez szükséges építési anyagok, gépek, szerkezetek, szerelvények és felvonulási épületek elhelyezésére és az előkészítő technológiai munkafolyamatok elvégzésére szolgáló terület (290/2007. (X.31.)Korm.rend.2.§)

1. ábra. Építési munkaterület¹

Az építési munkaterület az építés folyamatában állandóan változik. Az egyes munkafolyamatokhoz más anyagokra, eszközökre van szükség, melyeket eltérő szállítójárművek biztosítanak. Mindez szükségessé teszi a helyszín állandó alakítását, melyet nagyobb építkezéseknél meg is terveznek, organizációs tervet készítenek. Az építési helyszín, munkaterület elemei térben és időben határozhatók meg: munkások, telepített gépek, mobil gépek, segédüzemek, raktárak (zárt, nyitott tárolók) felvonulási épületek, felvonulási utak. Bármely elem hiányzik, vagy sorrendiségében nem felel meg a technológiai előírásoknak, akkor a munkaterület rendje megváltozhat.

Az építési munkaterületen végzett építési–szerelési munkát a felelős műszaki vezető irányítja.

A felelős műszaki vezető kiemelt feladatai a munkaterületre vonatkozóan:

a) az építési–szerelési munkára vonatkozó jogszabályok (szakmai és minőségi követelmények), munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi, műemlékvédelmi, természetvédelmi, közegészségügyi és más kötelező hatósági előírások, továbbá az építésügyi hatósági (létesítési) engedélyek betartatása, azok betartásának az általa vezetett építkezésen való ellenőrzése,

---

¹ Forrás: <http://hazotthonbutor.hu/baubid/portal/kereses> (2010.07.15)

b) az építési napló vezetése,

c) az építőipari munkafolyamatainak szakszerű megszervezése,

d) a minőségi követelmények biztosítása, a technológiai, a munkavédelmi és az egészségügyi előírások betartatása,

e) az építőipari tevékenység befejezésekor, az építési napló alapján a hulladék-nyilvántartó lap kitöltése,

A felelős műszaki vezető az építési munkaterületről származó természetes építőanyagok és a bontott építési termékek vizsgálatát követően dönt azok kezeléséről, felhasználhatóságáról, beépíthetőségéről.

A munkaterületen a munkanap végére szinte minden alkalommal keletkezik bizonyos mennyiségű szemet, törmelék, hulladék. Az építési helyszínt nem lehet rendezetlen állapotban hagyni, össze kell gyűjteni a szemetet, hulladékokat anyaguk és halmazállapotuk szerint.

2. ábra. Munkaterületen keletkező szemet²

Hulladék fogalma:

A hulladék olyan, feleslegessé vált a keletkezés helyén fel nem használható különböző mennyiségű, és minőségű anyag, amelynek kezeléséről gondoskodni kell. Jogi szabályozását a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. Törvény, határozza meg.

A hulladékok lehetnek, ipari, háztartási, mezőgazdasági jellegűek.

A hulladékok kezelésének menete: a hulladékok összegyűjtése, előkezelése, átmeneti tárolása, elszállítása, feldolgozása, végleges elhelyezése.

---

² Forrás: www.munkaterulet.hu

Az építési munkaterületen keletkezett hulladékokat ipari hulladékok körébe sorolják. A hulladékokat összegyűjtve, vagy esetleges további felhasználásig, elszállításig tárolni kell. A tároláshoz megfelelő ládákat, edényeket, illetve helyeket kell kijelölni.

Különbséget kell tenni a hulladék és a szemét között.

Szemét fogalma:

Szemétnek nevezzük azokat a haszontalanná vált általában vegyesen tárolt anyagokat, amelyeknek további felhasználása tárolása nem indokolt.

A hulladékokat szelektíven gyűjtve a keletkezési hely megnevezésével célszerű csoportosítani és a hulladékot termelő köteles a tárolásáról, elszállításáról gondoskodni.

Az építési hulladékok a hulladékudvarokban is leadhatók megszabott mennyiségben.

3. ábra. Építési törmeléket szállító jármű³

A hulladékok egy része azonban újra felhasználható más területeken.

Például:

– Nagyobb épületek bontásánál, a törmelék ledarálásra kerül és útalapba, hasznosításra kerül.

---

³ Forrás: <http://hepitrans.hu/index.php?/>

4. ábra. Újrahasznosításra váró építési törmelék⁴

– Meszes, vagy sities zsákok felhasználását a nagy szakítószilárdságuk alkalmassá teszi az építőiparban jelentkező nehéz, éles törmelékek vagy építőanyagok (mész) tárolását, szállítását.

– A nagy üvegtartalmú hulladékok megfelelő szemcseméretre történő őrléssel és gázképző hulladékkal, történő homogenizálással és további feldolgozással hő és hangszigetelő rétegek, elemek készítésére alkalmazható.

A hulladékok jelentős egészségi és anyagi természetű hatást fejtenek ki a környezeti elemekre.

A hulladékok hatása a környezeti elemekre:

- környezetre nem veszélyes hulladékok
- környezetre veszélyes (tulajdonságuk szerint: mérgező, fertőző, tűz,- és robbanásveszélyes, korrozív, radioaktív, mutagén) hulladékok.

A hulladéknak legtöbb esetben környezetkárosító hatása van, ezért kiemelten kell kezelni azokat.

a.) A környezetre nem veszélyes hulladékok:

Kezelése az anyag tulajdonsága, halmazállapota és állaga szerint elkülönítetten történik. Egyre elterjedtebb a szelektív hulladékgyűjtés, amely színes egyedi felirattal megjelölt konténerekben történik.

---

⁴ Forrás: www.alternativenergia.hu

5. ábra. Szelektív hulladékgyűjtők⁵

A tárolás és szállítás mérettől, alaktól függően tárolóedényben, darabonként, kötegelve vagy zsákolva történhet.

6. ábra. Szemétkgyűjtő zsákok⁶

---

⁵ Forrás: <http://m.blog.hu/ko/konzervatorium/image/>

⁶ Forrás: <http://www.hulladektarolo-online.hu/>

7. ábra. Hulladékgyűjtő konténer⁷

A szemcsés hulladék tárolásához ponyvás letakarás célszerű a por illetve a szél kedvezőtlen hatása miatt.

b.) Környezetre veszélyes hulladék

A 102/ 1996. számú kormányrendelet szerint: Veszélyes hulladék az a hulladék, amely, vagy amelynek bármely összetevője illetve átalakulási terméke a jelen rendeletben meghatározott veszélyességi jellemzők valamelyikével rendelkezik és a veszélyes összetevő olyan koncentrációban, van jelen, hogy ezáltal az élővilágra, az emberi életre és egészségre a környezet bármely elemére veszélyt jelent, illetve nem megfelelő tárolása és kezelése esetén károsító hatást fejt ki.

A veszélyes hulladékokat összetételük és környezetre való veszélyességük alapján osztályba sorolják.

I. különösen veszélyes

II. fokozottan veszélyes

III. mérsékelten veszélyes

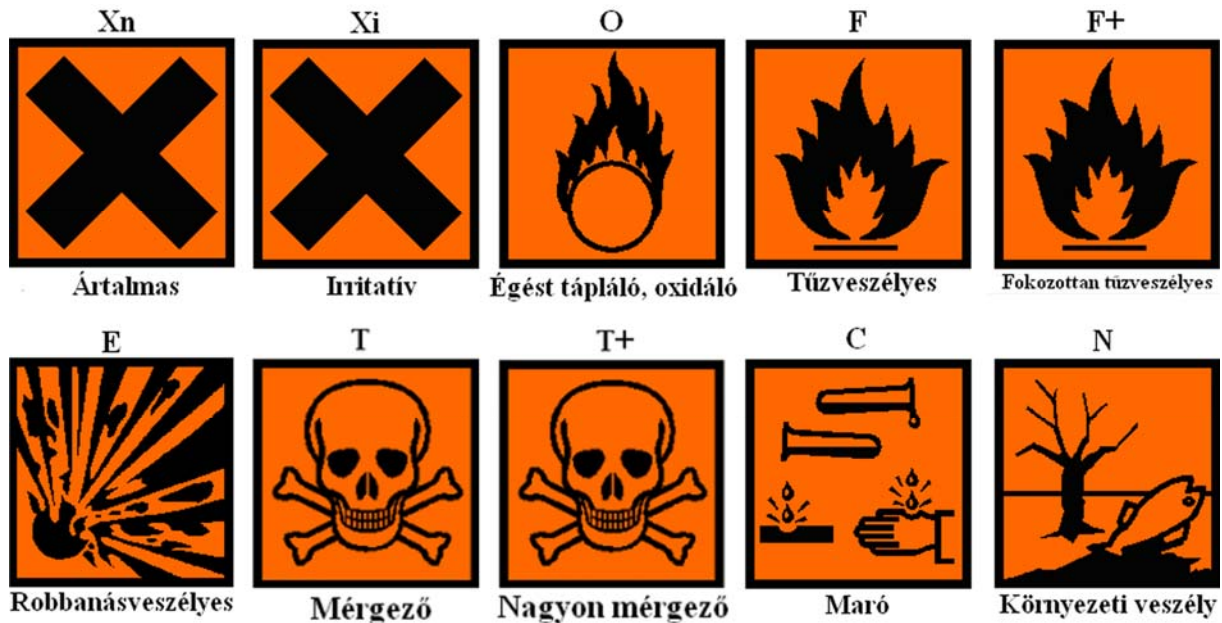
Az építkezéseken és az építési csomagolásokon veszély jelképek találhatóak, ez alapján lehet a hulladékokat is besorolni.

Veszély jelképek

---

⁷ Forrás: <http://www.hulladektarolo-online.hu/>

8. ábra. Veszélyt jelző jelképek

Összefoglalásként válasz a felvetett esetre

Az építkezési területet le kell határolni, kerítéssel körbevenni. Meg kell akadályozni az illetéktelen személyek bejutását az építkezésekre a balesetvédelmi és vagyonvédelmi szempontok miatt. A kerítésen tábla elhelyezésével kell felhívni a figyelmet az építkezés helyszínének baleset veszélyére.

Az elkerített építési területen belül is érvényesülni kell a környezetvédelemmel kapcsolatos előírásoknak.

Csak az engedélyezési terven szereplő feladatok végezhetőek el.

Növényzet, fák kivágása.

Földmunka, tereprendezés.

Vízvételi hely használata, az építési tevékenységből származó szennyvíz elvezetése.

Zajterhelés és a gépek működésének időtartama.

Az építőanyag és hulladék tárolására a közterület csak ideiglenesen, engedélyhez kötötten használható.

Az építési és bontási hulladékot nyilvántartó lapon dokumentálni kell. A lapot a környezetvédelmi hatósághoz kell benyújtani. A hulladékot hulladéklerakóba kell szállítani. {A 290/2007. (10. 31.) kormányrendelet 5. melléklete}

ÉPÍTÉSI HULLADÉK NYILVÁNTARTÓ LAP					
Az építés során keletkező hulladékhoz					
Az építető adatai:		A vállalkozók adatai:			Dátum:
Neve:		Neve, címe	KÜJ, KTJ száma		
Címe:		Neve, címe:	KÜJ, KTJ száma		
Az építéshely adatai:					
Címe:					
Helyrajzi száma:					
A végzett tevékenység: épület építése, átalakítása, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, továbbépítése. (A kívánt rész aláhúzendó!)					
S.	Építési hulladék			Kezelési mód	
	A hulladék anyagi minősége szerinti csoportosítás	EWC kódszám	Tömeg (t)	Megnevezése	Helyszíne
1	Kiemelt talaj				
2	Betontörmelék				
3	Aszfalttörmelék				
4	Fahulladék				
5	Fahulladék				
6	Műanyag hulladék				
7	Vegyes építési és bontási hulladék				
8	Ásványi eredetű építőanyag-hulladék				
Összesen:					

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Keresse meg a világhálón az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997 évi LXXVIII. törvény, azaz az Építési törvény III. fejezetét.

Olvassa azt el és készítse jegyzetet azon előírásokról, szabályokról, amelyek az építési tevékenységek ideje alatt, valamint a tevékenység végén betartandók.

2. Olvassa el az alábbi ajánlatkérő dokumentáció részletét! Készítsen jegyzetet az építési tevékenységek ideje alatt a munkaterületre, a munkaterület rendjére, tisztántartására, vonatkozó felhívásokról.⁸

AJÁNLATKÉRŐI KIEGÉSZÍTÉSEK MŰSZAKI TARTALOM, ORGANIZÁCIÓS FELTÉTELEK

a Budapest XVI. kerület Felsőmalom u. 5–7. sz. HRSZ.: 115601/57. alatti Napsugár bölcsőde építésére vonatkozó közbeszerzési eljárás ajánlatkérési dokumentációjához

Munkaterület átadás:

Ajánlatkérő a kivitelezési tervdokumentáció szerinti munkák megvalósításához szükséges munka- és felvonulási területet a szerződéskötést követő munkanapon átadja az Ajánlatadó részére, mely természetben a HRSZ.: 115601/57. alatti ingatlan teljes területe. Építési engedélyköteles munkák csak az építési tevékenység Építés felügyelet felé tett bejelentését követő 15. napot követően kezdhetők meg.

A munkaterület átadás-átvételét követően a területen a munkabiztonsági, egészség-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartása és betartatása kizárólag az Ajánlattevő kötelessége és felelőssége.

A Vállalkozó az általa igénybevett valamennyi felvonulási útvonalról és területről, a munkaterület meglévő állapotáról videofelvételt készít 2 példányban, melyből egy példányt az Ajánlatkérő részére átad.

Organizáció, munkaszervezés:

Vállalkozó az építési munkákat az őszi téli időjárási viszonyokra is figyelemmel ütemezze, szervezze, ajánlati árát és a teljesítési véghatáridőt ennek figyelembevételével határozza meg. Az őszi, téli időjárási viszonyok miatt akadályoztatásra, határidő módosításra Vállalkozó nem hivatkozhat, a télisítésből adódóan többlet költségek utólagos érvényesítésére nem jogosult.

Felvonulási és munkaterület:

⁸ Forrás: http://www.budapest16.hu/files/letoltheto_anyagok/ (2010. július 15.)

Vállalkozó köteles az építési és felvonulási területet ideiglenes, biztonságos kerítéssel ellátni, hogy oda gyermekek, idegen személyek véletlenül se juthassanak be, a balesetveszélyes helyzetek előrelátó megelőzése érdekében.

A Vállalkozó által igénybevett valamennyi felvonulási és munkaterület meglévő állapotáról videofelvétel készül.

A munkák befejezését követően a műszaki átadás-átvételi eljárás megkezdéséig a felvonulási és munkaterületet a tervezett módon, illetve a terven nem szereplő területen az eredeti állapotnak megfelelően helyre kell állítani: planírozás, füvesítés.

A kivitelezési munkák során - különösen a hétvégi munkavégzés esetén - a kerületi zajrendelet (27/2006. (IX. 18.) Ök. rendelet) betartása kötelező.

Őrzés-védelem:

A munka- és felvonulási terület, az ott lévő anyagok, szerkezetek őrzése, védelme a Vállalkozó feladata és felelőssége.

Takarítás, a felvonulási terület rendben tartása:

Vállalkozó köteles a felvonulási és a munkaterületet, a közjárdát, az esetlegesen általa beszennyezett út- és járdaszakaszt folyamatosan rendben tartani, takarítani. Amennyiben Vállalkozó ezen kötelezettségének - felszólítást követően - nem tesz eleget, azt a Megrendelő a Vállalkozó költségére elvégezteti.

Vállalkozó piperetakarított állapotban köteles az épületet műszaki átadás-átvételre felajánlani.

Energia ellátás, külső közmű csatlakozások:

Ajánlatkérő nem biztosítja az építési munkákhoz szükséges elektromos energia és víz-, gázellátást (az építési teleknek jelenleg semmilyen közű ellátása nincs), arról Ajánlatadó köteles gondoskodni és költségét viselni.

Nem feladata Ajánlatadónak, a külső közmű bekötések terveztetése, engedélyeztetése és kivitelezése, azt az Ajánlatkérő végezteti el. A külső közműcsatlakozások kiépítéséhez szükséges akadálymentes munka- és felvonulási területet Ajánlatadó köteles biztosítani az Ajánlatkérővel szerződött vállalkozók részére.

Szociális blokk:

A WC-, mosdó és egyéb szociális helyiségek biztosításáról a Vállalkozó köteles gondoskodni.

Az irodai és raktár konténerek biztosításáról is a Vállalkozó köteles gondoskodni.

A kivitelezési tervdokumentációval, megvalósítással kapcsolatos műszaki pontosítások:

Valamennyi beépítésre kerülő homlokzati ajtót a MABISZ előírásainak megfelelő minőségű biztonsági zárral kell beépíteni.

Az új építésű területeken elektromos vezetékek, csak falon belül szerelhetők süllyesztetten, horonyban, védőcsőben.

Valamennyi hideg- és meleg-burkolat váltásnál rm. acél burkolatváltó sín alkalmazása kötelező.

A vonatkozó 23/550-16/2009. számú és a módosított 23/19-15/2010. számú építési engedélyhatározatban foglalt kikötéseket, előírásokat a Vállalkozónak maradéktalanul be kell tartani, eleget kell tenni.

A költségvetéssel kapcsolatos Ajánlatkérői útmutatások:

Ajánlatadó az ajánlati költségvetését a következő felépítésben nyújtsa be:

Munkanem összesítők – valamennyi szakágban.

Organizációs költség. Ajánlatkérő az organizációs és gépköltségek esetében nem kéri tételes költségvetés becsatolását, de az ajánlati ár tartalmazza az összes gépköltséget, ideiglenes szerkezetek és melléképítmények, melléklétesítmények költségét, valamennyi organizációs és felvonulási költséget.

Építmény közvetlen költségei.

Tartalékkeret vetítési alap.

2 % tartalékkeret – mértéke egységesen kötelező.

ÁFA vetítési alap.

25 % ÁFA.

A munka bruttó ára.

A fentiekén túl egyéb költségcímet a költségvetés ne tartalmazzon!

A 44-es munkanem 36. K83-007-0000001 költségvetési tétel HALOSPA 02 természetes só-aerosol generátor műszaki paramétereit az építész műszaki leírás 12-13. oldala tartalmazza.

A 44-es munkanem 37. K83-007-0000002 költségvetési tétel Hűtőszekrény műszaki paramétereit a következők: referencia típus: pult alá beépítendő hűtőgép : Elektrolux EI 195 I hűtőszekrény 550x600x1050mm.

A 44-es munkanem 38. K83-007-0-0000003 Mosogatógép műszaki paramétereit: referencia típus: Bosch SGS 43 F 42/52, 57,3x85x60 cm.

A tervdokumentációval kapcsolatban:

A konyhatechnológiai tervdokumentációban foglaltak kivitelezése nem tárgya jelen ajánlatkérésnek, az csak tájékoztató jelleggel került az ajánlati dokumentációba, illetve az épületgépészeti és elektromos kiállások, csatlakozások kiépítéséhez.

A vonatkozó kertészeti tervdokumentáció szerint kivágandó fákra Ajánlattevőnek fa-kivágási engedélyt kell kérni. A kivágott fák pótlása az Ajánlatkérő feladata és költsége.

Nem tárgya az ajánlatkérésnek az E-22/2. számú, Előterek belső kialakításának terve szerinti két falfestmény kivitelezése.

A bölcsőde létesítmény (a kerttel együtt) meg kell, hogy feleljen a teljes körű akadálymentes kialakítás feltételeinek. A teljes körű akadálymentes kialakításnak való megfelelés érdekében a 100/212 cm, méretű ajtók esetében a szabad nyílásméretnek legalább 90 cm-nek kell lenni.

Az építési munkák során kitermelt földet a terv szerinti módon kell elhelyezni és rendezni, illetve dokumentáltan lerakóhelyre elszállítani.

Budapest, 2010. 06.

3. Keresse meg a világhálón a felelős műszaki ellenőr feladatait, az építési munkaterületre vonatkozóan. Készítsen jegyzetet, a kapott információkról és ismertesse azt társaival.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Rajzolja le az alábbi hulladék besorolására vonatkozó jelképeket!

Ártalmas:

Tűzveszélyes:

Környezeti veszély:

2. feladat

Írja le a kijelölt helyre, mit kell tenni a bontásból származó bontási törmelékkel?

---

3. feladat

Írja le, a munkaterületre vonatkozóan a felelős műszaki vezető kiemelt feladatait!

a.) _____

b.) _____

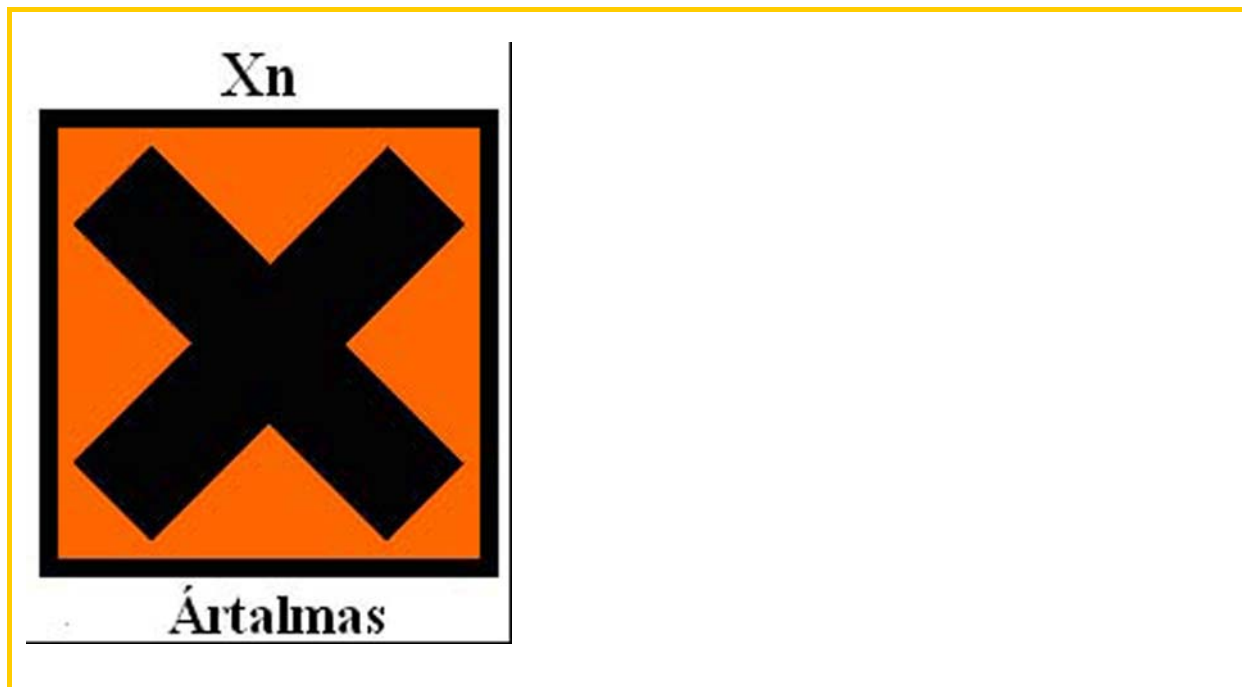
c.) _____

d.) _____

e.) _____

MEGOLDÁSOK

1. feladat

9. ábra. Ártalmas

10. ábra. Tűzveszélyes

11. ábra. Környezeti veszély

2. feladat

Bontáskor, a BONTÁSI HULLADÉK NYILVÁNTARTÓ LAP – öt ki kell állítani a keletkező hulladékról. A hulladékot az arra kijelölt hulladéklerakó helyre kell szállítani. Ha a hulladék veszélyes anyagot tartalmaz (pl. festék, azbeszt), akkor a lerakás csak a veszélyes hulladék tárolására alkalmas és hatóságilag kijelölt helyen történhet meg.

3. feladat

- a) az építési–szerelési munkára vonatkozó jogszabályok, építésügyi hatósági (létesítési) engedélyek betartatása, és azok az építés időtartama alatti ellenőrzése.
- b) az építési napló vezetése,
- c) az építőipari munkafolyamatainak szakszerű megszervezése,
- d) a minőségi követelmények biztosítása, a technológiai, a munkavédelmi és az egészségügyi előírások betartatása,
- e) az építőipari tevékenység befejezésekor, az építési napló alapján a hulladék– nyilvántartó lap kitöltése

KÖRNYEZETVÉDELMI ELŐÍRÁSOK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Lakóháza mellett a szomszédban építkezést kezdtek. Sokat bosszankodik a levegőben szálló por, a munkaterületen egyre gyarapodó szeméthalmaz, a környezet szennyezése miatt. A közterületre borított építési anyag sokszor akadályozza a közlekedését.

Mi a legaggasztóbb ebben a helyzetben?

12. ábra. Építési terület⁹

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A KÖRNYEZET FOGALMA:

Az ember környezete a bennünket körülvevő világnak az a része, amelyben él és tevékenységét kifejti. A környezetünk igen összetett, bonyolult rendszert alkot, fizikai, kémiai, biológiai körülmények összességét értjük alatta. Az egyszerűbb és érthetőbb megközelítés érdekében magát a környezetet több egységre, elemre tagolva tárgyalja a tudomány is.

---

⁹Forrás: www.gaudi2000.hu/content/pic/sitt (2010. 07. 15)

13. ábra. Környezeti elemek

A KÖRNYEZETVÉDELEM FOGALMA

A környezetvédelem olyan tevékenységek és intézkedések összessége, amelynek célja a környezet veszélyeztetésének, károsításának, szennyezésének megelőzése, a kialakult károk megszüntetése és az eredeti állapot helyreállítása.

A környezetvédelemre vonatkozó előírások építési területen:

- levegőtisztaság (védelmi szempontból a vonatkozó, hatályos jogszabály határértékeinek betartása)
- a területen a zaj és rezgésterhelés (határértékek, megállapításáról a 8/2002. (III. 22)

KöM–EüM együttes rendelet előírásai érvényesek)

- emisszió értéke (A vizsgált területen csak olyan tevékenység engedélyezhető, melynek emissziója megfelel a hatályos levegőtisztaság védelmi szabályozás előírásainak). *Emisszió (szennyezés): Valamely forrásból időegység alatt kibocsátott szennyezőanyag mennyisége.*
- diffúz légszennyezés (a területen diffúz légszennyezéssel járó, bűzös tevékenység nem folytatható).
- a vízminőség védelme (érdekében a területen a szennyvízelvezetést közcsatornára kell kötni).
- a csapadékvizek elvezetéséről megfelelően gondoskodni kell.
- az építési területen a helyszíni felső humuszréteget külön kell tárolni a befejezést követő zöldterületek kialakításához.
- a zajvédelmet biztosítása (az építkezés időtartama alatt a hatályos jogszabályok szerinti zajvédelmet biztosítani kell).

– a veszélyes hulladékok gyűjtése, elhelyezése bizonylatolása (a hatályos vonatkozó előírások betartásával valósítható meg).

Környezetvédelmi szempontból környezetnek az embert körülvevő élő és élettelen tényezők összességét nevezzük.

A környezetet csoportosíthatjuk a környezeti elemek védelme szerint:

Az egyik lehetséges környezeti felosztás a következő:

- levegő
- talaj
- felszíni és felszín alatti vizek
- élővilág (növények, állatok)
- táj és épített környezet.

A környezeti elemek között kölcsönhatás érvényesül, és ezért az egyes elemek, megváltozása kihat az egészre. Az emberi beavatkozás okozza az ökológiai rendszer egyensúlyának a megváltozását, a környezetvédelmi problémákat.

Amikor környezetvédelemről beszélünk, akkor a felsorolt egységek valamelyikének, vagy esetleg mindegyikének a védelmét, további pusztulását, a jelenlegi állapot fenntarthatóságát célozzuk meg.

Kitől kell megvédeni az élővilágot, a felszíni vizeket és a többit? Általában magunktól, tehát az emberektől, mert környezetünk károsításában mi magunk járunk az élen.

14. ábra. A szelektív hulladékgyűjtés (felelőtlen emberi magatartás)¹⁰

Fontos, hogy mikro-környezetünkben saját hatáskörben tegyünk meg mindent környezetünk védelme érdekében. Sokszor anyagi ráfordítás nélkül pusztán elhatározással is nagy eredmény érhető el. A koncentráltan jelentkező főképp ipari szennyezés kibocsátása esetén, a megfelelő eszközök, berendezések alkalmazása környezetvédelmi szempontból kötelező.

15. ábra. Környezet szennyezés¹¹

A szemét és hulladéklerakók környezetvédelmi előírásai szigorúak és fenntartása hatóságilag ellenőrzött. Az illegális hulladéklerakók a szemét ismeretlen összetétele miatt súlyos talajszennyezést okoz a talajban, a felszíni és felszín alatti vizekben.

---

¹⁰ Forrás: <http://m.blog.hu/ko/konzervatorium/image/Szelekt>

¹¹ Forrás: <http://www.prosafe.webzona.hu/kornyezetvedelemi>

16. ábra. Illegális hulladék lerakás¹²

Ezért ezek felszámolása a környezetvédelem egyik legfontosabb feladata.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Keressen a világhálón képeket, melyek az emberi mulasztásból bekövetkezett környezet szennyeződést idéztek elő.

Értelmezze a képen látottakat és beszélje meg társaival, hogy milyen környezetvédelmi előírást nem tartottak be.

2. Olvassa el az alábbi szöveget! Készítsen jegyzetet, hogy milyen környezeti elemekre kell adatszolgáltatást készíteni!¹³

A világhálón (http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi) nézze meg és értelmezze az alábbi: a 21/2001.(II.14.), 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendeleteket valamint a 2000. évi XLIII. törvény 51. §-át.

Környezetvédelmi hatósági adatszolgáltatások

Környezetvédelmi Alapnyilvántartó Rendszerbe (KAR) bejelentkezés:

A környezetvédelmi alapnyilvántartáshoz szükséges adatok egyszeri bejelentése,

környezetvédelmi ügyfél jel (KÜJ) és környezetvédelmi területi jel (KTJ) igénylése a környezeti alapnyilvántartásról szóló 78/2007. (IV. 24.) Korm. rendelet alapján.

Légszennyezéssel kapcsolatos adatszolgáltatás:

¹²Forrás: <http://www.prosafe.webzona.hu/kornyezetvedelemi%20megbizott.htm>

jogszabályi alapját a 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet adja meg, míg tartalmi részleteit számos végrehajtó jogszabály határozza meg

Légszennyezés mértéke éves bejelentés (LM) a tárgyévet követő év március 31-ig kell bejelenteni

Levegőtisztaságvédelmi adatszolgáltatás, :(LAL) az adatokban bekövetkezett változás esetén a változást követő 60 napon belül kell bejelenteni

Vízszennyezéssel kapcsolatos adatszolgáltatás:

A felszín alatti víz és a földtani közeg országos minőségi védelmének részletes jogi szabályozását a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. Rendelet tartalmazza. Az adatszolgáltatást a 18/2007. (V. 10.) KvVM rendelet írja elő.

Felszín alatti víz és földtani közeg veszélyeztetéséről, terheléséről éves jelentés (FAVI ENG ÉJ)

Felszín alatti víz és földtani közeg veszélyeztetéséről, terheléséről alap adatlap (FAVI-ENG)

Környezethasználati monitoring adatszolgáltatás (FAVI-MIR)

Hulladékkal kapcsolatos adatszolgáltatás:

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 51. §-a a törvény hatálya alá tartozó valamennyi hulladék termelője, birtokosa és kezelője számára nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő. A kötelezettségek teljesítésének módját, tartalmát és határidejét a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 164/2003. (X. 18.) Korm. Rendelet, szabályozza részletesen. o Rendszeres adatszolgáltatásra a hulladék kezelője és az a hulladéktermelő kötelezett, ahol a gazdálkodószervezetnél foglalkoztatottak létszáma meghaladja a 10 főt, vagy az egy telephelyen keletkező hulladékok mennyisége meghaladja veszélyes hulladék 200 kg/év, nem veszélyes hulladék 2000 kg/év nem veszélyes építési és bontási hulladék 5000 kg/év

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Egészítse ki a mondatokat, a kipontozott helyre írt megfelelő szavakkal!

A környezetvédelem olyan, ... és ..... összessége, amelynek célja a környezet ....., károsításának, szennyezésének ....., a kialakult károk megszüntetése és az eredeti ..... helyreállítása.

2. feladat

Írja le a kijelölt helyre a környezeti elemek egyik lehetséges felosztását!

3. feladat

Írja le, miért veszélyes környezeti szempontból az illegális szemétkerakó hely?

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A környezetvédelem olyan **tevékenységek** és **intézkedések** összessége, amelynek célja a környezet **veszélyeztetésének**, károsításának, szennyezésének **megelőzése**, a kialakult károk megszüntetése és az eredeti **állapot** helyreállítása.

2. feladat

- levegő
- talaj
- felszíni és felszín alatti vizek
- élővilág (növények, állatok)
- táj és épített környezet.

A fenti feladat fejléc kialakítása az önellenőrző feladatok részben leírtak szerint végezhető. Csak a megoldás feltüntetése szükséges. Kép elhelyezése abban az esetben indokolt, amennyiben a kép a megoldást tartalmazza.

3. feladat

Az illegális hulladéklerakók a szemét ismeretlen összetétele miatt súlyos talajszennyezést okoz a talajban, a felszíni és felszín alatti vizekben.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény

290/2007. (X.31.)Korm.rend.2.§ az Építési munkaterületről

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény

A veszélyes hulladékról szóló 102/ 1996. számú kormányrendelet

A 290/2007. (10. 31.) kormányrendelet 5. melléklete a hulladékot nyilvántartó lap

http://www.budapest16.hu/files/letoltheto_anyagok (2010-07-10)

A zaj és rezgésterhelés határértékek megállapításáról a 8/2002. (III. 22)

KöM-EüM együttes rendelete

AJÁNLOTT IRODALOM

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi

Környezetvédelem:www.kornyezetvedelem.lap.hu

21/2001.(II.14.) Korm. rendelet a légszennyezéssel kapcsolatos adatszolgáltatásról

219/2004.(VII.21.)Korm. Rendelet a felszín alatti vizek védelméről

18/2007.(V.10.)KvVM rendelet a felszín alatti vizek védelméről adatszolgáltatás

A(z) 0459–06 modul 013–as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 215 01 0000 00 00	Műemlékfenntartó technikus
33 582 01 1000 00 00	Ács, állványozó
33 582 01 0100 21 01	Állványozó
33 582 02 0000 00 00	Belsőépítési szerkezet- és burkolatszerelő
33 582 02 0100 31 01	Árnyékolástechnikai szerelő
33 582 02 0100 21 01	Szárazépítő
33 582 03 1000 00 00	Burkoló
33 582 03 0100 31 01	Hidegburkoló
33 582 03 0100 31 02	Melegburkoló
33 582 03 0100 31 03	Parkettás
31 582 02 0000 00 00	Csővezetéképítő
31 582 03 0000 00 00	Építményszerkezet-szerelő
31 582 04 0000 00 00	Építményszigetelő
31 582 04 0100 31 01	Hő- és hangszigetelő
31 582 04 0100 31 02	Vízszigetelő
31 582 05 0000 00 00	Építményszaluzat-szerelő
31 582 05 0100 21 01	Zsaluzóács
31 582 06 0010 31 01	Könnyűgépkezelő
31 582 06 0010 31 02	Nehézgépkezelő
31 582 06 0100 31 01	Emelőgépkezelő
31 582 06 0100 31 02	Energiaátalakító-berendezés kezelője
31 582 06 0100 31 03	Építési anyag-előkészítő gép kezelője
31 582 06 0100 31 04	Földmunkagép-kezelő
31 582 06 0100 31 06	Útépítőgép-kezelő
31 582 07 1000 00 00	Épület- és építménybádogos
33 582 04 1000 00 00	Festő, mázoló és tapétázó
33 582 04 0100 21 01	Mázoló, lakkozó
33 582 04 0100 31 01	Szobafestő
33 582 04 0100 31 02	Tapétázó
31 582 13 0000 00 00	Kályhás
31 582 13 0100 31 01	Cserépkályha-készítő
31 582 13 0100 31 02	Kandallóépítő
31 582 14 0000 00 00	Kőfaragó, műköves és épületszobrász
31 582 14 0100 31 01	Kőfaragó, épületszobrász
31 582 14 0100 31 02	Műkőkészítő
31 582 14 0100 31 03	Sírkőkészítő
31 582 15 1000 00 00	Kőműves
31 582 15 0100 21 01	Beton- és vasbetonkészítő
31 582 15 0100 21 03	Épületfalazó kőműves
54 582 03 0000 00 00	Magasépítő technikus
54 582 04 0000 00 00	Mélyépítő technikus
31 582 17 0000 00 00	Tetőfedő
31 582 17 0100 31 01	Nádtetőkészítő
31 582 19 0000 00 00	Üveges és képkeretező
54 582 05 0000 00 00	Vízépítő technikus

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

17 óra

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató